

Decyzja
Prezydium KK
nr 148/19

ws. opinii o projekcie dokumentu pn. „Informacja RM dla Sejmu RP o skutkach obowiązywania ustawy z dnia 25 marca 2011 r. o zmianie niektórych ustaw związanych z funkcjonowaniem systemu ubezpieczeń społecznych (...)”

Informacja Rady Ministrów dla Sejmu RP o skutkach obowiązywania ustawy z dnia 25 marca 2011 r. o zmianie niektórych ustaw związanych z funkcjonowaniem systemu ubezpieczeń społecznych (Dz. U. poz. 398, z późn. zm.) oraz ustawy z dnia 6 grudnia 2013 r. o zmianie niektórych ustaw w związku z określeniem zasad wypłaty emerytur ze środków zgromadzonych w otwartych funduszach emerytalnych (Dz. U. poz. 1717), zostanie przyjęta przez Sejm już po podjęciu przez RM decyzji o przekształceniu OFE w IKE – dlatego jej znaczenie będzie niewielkie.

Prezydium Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność” zgadza się z tezą zawartą w projekcie informacji, że przedstawione w niej dane, świadczą o nieefektywności kapitałowych filarów systemu ubezpieczeń społecznych, co jedynie potwierdza dotychczasowe analizy.

Informacja wskazuje na wyraźne ograniczenie znaczenia otwartych funduszy emerytalnych (OFE) dla systemu emerytalnego oraz rynków finansowych. Wpływ na ten stan rzeczy ma kilka czynników: znikomy przyrost uczestników OFE w ostatnich latach – co było zamierzeniem zmian przyjętych w 2013 roku – przejście z systemu obowiązkowego na dobrowolny oraz efektem zapowiadanej od 2016 roku likwidacji OFE; ograniczenie wielkości składki odprowadzanej do OFE oraz wprowadzenie tzw. „suwaka bezpieczeństwa”, w wyniku którego aktywa uczestników OFE przekazywane są regularnie do ZUS od 10 roku poprzedzającego osiągnięcie wieku emerytalnego uczestnika. W 2018 roku wartość wpływów z tytułu „suwaka” była ponad dwukrotnie wyższa niż wartość składek wpływających do OFE.

III – dobrowolny filar systemu emerytalnego, pomimo wielu dostępnych instrumentów oszczędnościowych nie osiąga oczekiwanych wyników. Liczba uczestników różnych form oszczędzania na starość jest nieznaczna, a większość indywidualnych kont emerytalnych pozostaje nieaktywna. Jednocześnie w ostatnich latach 2017-2018 nastąpił niewielki wzrost liczby zakładanych kont IKE, IKZE czy PPE. Wpływ na to miał niewątpliwie wzrost dobrobytu

i możliwości finansowych obywateli, a w przypadku PPE- zapowiadane wdrożenie PPK, dla którego PPE są alternatywą.

W Informacji zwraca się także uwagę na efektywne zarządzanie środkami Funduszu Rezerwy Demograficznej. Wskazuje się na dobre wyniki inwestycyjne tego Funduszu na tle pozostałych funduszy inwestycyjnych stabilnego wzrostu. Ponadto Fundusz nie jest obciążony kosztami ponoszonymi przez ZUS z tytułu administrowania nim. Prowadzona polityka inwestycyjna FRD przynosi zatem wymierne korzyści finansowe przy minimalnym udziale ponoszonych kosztów. W efekcie w latach 2002-2018 stopa zwrotu FRD wyniosła 154,77%, co dało mu pierwsze miejsce w rankingu funduszy krajowych.

Mając powyższe na uwadze, NSZZ „Solidarność” widzi potrzebę dalszego wypracowywania zachęt do długoterminowego oszczędzania, jednocześnie podkreślając istotę, jak wskazuje się w podsumowaniu projektu Informacji, podstawowego zabezpieczenia emerytalnego, jakim jest powszechny obowiązkowy system, którego zadaniem jest zapewnienie odpowiedniego poziomu zabezpieczenia dochodów w okresie poprodukcyjnym Polaków. Emerytura powinna być bezpieczna i pewna a jej gwarantem powinno pozostać państwo. Ponadto słusznie zauważa się, że zmiany nie mogą doprowadzić do deprecjacji emerytalnej ekspektatywy członków OFE, a powinny zapewnić należytą ochronę interesów ubezpieczonych, w szczególności przed potencjalnymi kryzysami.

Biorąc pod uwagę wnioski wyrażone w podsumowaniu Informacji, nieadekwatne są aktualne działania rządu zmierzające do przekształcenia OFE w IKE na zasadzie domyślności. Wyklucza się w ten sposób zagwarantowanie przez Państwo dożywotniego świadczenia na adekwatnym poziomie, pozostawiając ryzyko uzyskania odpowiednich zwrotów po stronie ubezpieczonego. Taka propozycja jest zatem sprzeczna z wnioskami zapisanymi w projekcie Informacji.

Prezydium KK NSZZ „Solidarność” nie widzi uzasadnienia dla planowanej zmiany sposobu inwestowania FRD oraz zmiany instytucji nim zarządzającej. Dane przedstawione w Informacji jednoznacznie wskazują na efektywny sposób zarządzania Funduszem, dlatego niezrozumiałą jest propozycja zawarta w przyjętym przez RM projekcie ustawy o zmianie niektórych ustaw w związku z przeniesieniem środków z otwartych funduszy emerytalnych na indywidualne konta emerytalne.

Gdańsk, 2 grudnia 2019 r.

Prezydium KK
NSZZ „Solidarność”

SEKRETARZ
KK NSZZ „Solidarność”

Ewa Zydorek